

Štefan Jerko:

Torka.

V starih dobrih časih je bil skoraj glavni pridelek našega gorenjskega kmeta lan, iz katerega je napravljajal prejo in nato trpežno platno. ki je bilo znano širom domovine in tudi preko njenih mej. Ob dolgih zimskih večerih so se v prostorni družinski sobi zbrale predice in začulo se je prijetno brnenje kolovratov. Od nekdanj je bila pa navada, da je na kvatrne večere to delo počivalo. To pa radi tega, ker je bilo med ljudmi

razširjeno mnenje, da pride v hišo Torka in tu strašno rogovili. Predrznjež ali predrznica, ki bi si upal na ta večer presti, bi bil celo v nevarnosti za svoje življenje.

Pri nekem kmetu so imeli predice, ki so — kakor po navadi — tudi ta večer dosti govorile. Pogovor je nanesel na strahove in seveda tudi na Torko. Hišni hlapčič se je delal pogumnega in se bahal, da se upa tudi na kvatrne večer presti. Vsi so ga zavračali in mu pobijali predrzno namero, toda on je vztrajal pri svoji trditvi.

Res, drugi večer, ki je bil kvatrni, je hlapčič pridno sukajal kolo, in nit se je vidno kopičila na vretencu. Bilo je že precej pozno, morda dvanajsto uro, ko se hlapčiču nenadoma zamajejo tla pod nogami in neznan šum in ropot se bližata. Hlapčiča spreleti groza in mrzel pot mu stopi na

čelo. Hišna vrata se škripaje odpro. Kot bi trenil, skoči hlapčič na klop in zleze na peč. V tem je že vstopila Torka in z grozečim pogledom zrla po hiši. Bila je prikazen sloka in visoka, da je morala biti v nizki hiši globoko sklonjena. Hlapčič je od strahu skoraj skoprnel. Stisnil se je v temni kot na peči in se odel čez glavo. Torka se je vsedla za kolovrat in pričela prestī. Predla je pa tako, da so letele iskre od kolovrata in razsvetljevale hišo kot najbolj svetla luč. Hlapčič je ždel na peči prestrašen, da ga je mrzel pot oblival. Dolgo časa je trajalo, da se ni upal pogledati na grozno gostinjo. A ko je enkrat le pogledal po strašni ženi, se je vlegel nazaj tako nerodno, da je z glavo butil ob peč. Ta udarec se je slišal po vsi hiši. Žena ob kolovratu je postala pozorna in je mahoma ustavila kolovrat. Hlapčič si je bil v svesti, da mu je napočila zadaja ura, zlasti še, ko je začutil na sebi velike močne roke, ki so pričele trgati obleko raz njega. Napol v zavesti je jel moliti — in tedaj je pri farni cerkvi zazvonilo dan in Torka je izginila. Ko bi bil hlapčič vzbudil Torko iz zamišljenosti samo par trenutkov prej, bi ga bila raztrgala na drobne kosce. Še drugi večer ves blede je pravil družini svoj nočni dogodek. Po tem so predice še vestneje praznovale kvatrne večere.

Mladinski novičar

S šolo vred v zrak. V šolskem poslopu mesta Bath (država Michigan v Severni Ameriki) je dne 19. maja nenadoma in v hipu nastala strašna dinamična razstrelba. Štirinadstropna šola z učiteljstvom in učenci je šla v zrak. Iz razvalin so potegnili 40 mrtvih otrok, vsi drugi so pa bili močno ranjeni in zdelani. Mrtvi so bili tudi vsi učitelji. Sodijo, da se je vse to zgodilo vsled hudobije brezvestnih oseb. Kako neki so se spogledali ti otroci, ko so prišli pred sodbo vsevednega Boga? Ali so mogli, ali so znali obuditi popolno kesanje, preden so izdihnili? Kaj bi vi, mladi prijatelji, storili v takem slučaju?

Gobova bolezen, ki človeka razjeda in počasi mori, se je prišla one dni dveh otrok na Dunaju. Kaj menite, kje sta jo našli? Starši so si kupili tako zvano orientalsko pregrinjalo, ki je moralo biti okuženo. Kaj narediti? Starši so oba otročiča v naglici z letalom prepeljali v London, kjer imajo zavod za gobavce. Gobova bolezen se imenuje v latinskem jeziku »lepra«. Danes je namreč zdravniška veda že tako napredovala, da se posreči tudi zdravljenje gobavcev, če ni že zamujeno.

Prvo sveto obhajilo — v strahu. V mestu Konstanz ob Bodenskem jezeru je bila slovesnost prvega svetega obhajila. Malo poprej, preden so otročiči prikorakali v stolno cerkev, je treščil z vso silo veliki lesteneč (luster) blizu velikega oltarja na tlak, da se je ves razrušil. Žičasta vrvi je vsled vzduha zarjavela in ni bila pravočasno zamenjana, pa se je pretrgala. Če bi se bila par minut pozneje zgodila nesreča, bi bilo gotovo več otrok ubitih. Tako se je pa slavnost mirno izvršila, dasi je bila deca prestrašena.

Ali veste, kaj so to norice? Volčje jagode jim pravimo. Na videz je to lep sadež, vabljev, toda presneto nevaren. Minulo jesen so norice zasledili trije fantiči blizu Berlina poleg njive, kjer so kopali starši krompir. Privoščili so si jih otroci prav pošteno in niti slutili niso, da jih bodo spravile v večnost. In res! Kmalu so začutili silne bolečine v želodcu — in umreti so morali.